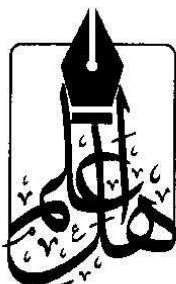

شروط ضمن عقد نکاح

مهلی ققبه
سال ۱۴۰۳

انتشارات اهل علم

سرشناسه:

فقیه، مهدی، ۱۳۷۴

عنوان و نام پدیدآور:

شروط ضمن عقد نکاح / مهدی فقیه

مشخصات نشر:

قم، انتشارات اهل علم، ۱۴۰۳

مشخصات ظاهری:

۱۴۴ ص

شابک:

978-622-87643-2-0

وضعیت فهرست نویسی:

فیا

یادداشت:

کتابنامه: ص ۱۳۳-۱۴۴؛ همچنین به صورت زیرنویس

موضوع:

علوم اسلامی، فقه

رده بندی کنگره:

رده بندی دیویی:

شماره کتاب شناسی ملی:

انتشارات اهل علم

شروط ضمن عقد نکاح

تألیف: مهدی فقیه

ناشر: انتشارات اهل علم

صفحه آرا: علیرضا معماری نشلجی

چاپ اول: پاییز ۱۴۰۳

شمارگان: ۵۰۰

قیمت: ۱۴۰ هزار تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

نشانی فروشگاه: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه ۱، پلاک ۱۳۲، کتابفروشی فدک

فهرست

۹	پیشگفتار
۱۳	گفتار اول: مفاهیم و کلیات
۱۵	مبحث اول: مفهوم شناسی
۱۵	مبنا در لغت و اصطلاح
۱۵	شرط در لغت و اصطلاح
۱۹	عقد در لغت و اصطلاح
۱۹	نکاح در لغت و اصطلاح
۲۱	مبحث دوم: کلیات
۲۱	اقسام عقود
۲۲	ضوابط موجب صحت و فساد شرط
۴۰	اقسام شرط ضمن عقد نکاح
۴۱	اقسام شرط صحیح
۴۵	گفتار دوم: شروط ضمن عقد با غلبه جنبه مالی در حکم
	مبحث اول: استتکاف شوهر از دادن نفقه به مدت ۶ ماه به هر عنوان و
۴۷	عدم امکان الزام او به تأدیه نفقه
۴۸	معنای مفردات این شرط (استتکاف، نفقه)
۴۹	سازگاری یا ناسازگاری این شرط با شروط هشتمانه صحت شرط
۵۲	ادله و مبانی فقهی شرط استتکاف شوهر از دادن نفقه
۵۵	گفتار سوم: شروط ضمن عقد ناظر به خلیات زوج
	مبحث اول: غیرقابل تحمل شدن ادامه زندگی برای زوجه به دلیل سوءرفتار
۵۷	یا سوء معاشرت زوج

- ۵۷ معنای مفردات این شرط (سوء معاشرت)
- ۶۲ مبحث دوم: اشتغال به شغل منافی با مصالح خانوادگی و حیثیت زوجه
- ۶۳ معنای مفردات این شرط (شغل، مصالح خانوادگی، حیثیت زوجه)
- ۶۵ سازگاری یا ناسازگاری این شرط با شروط هشتگانه صحت شرط
- ادله و مبانی فقهی خاص شرطیت اشتغال به شغل عدم منافای با
- ۶۸ مصالح خانوادگی و حیثیت زوجه
- مبحث سوم: اختیارکردن همسر دیگر بدون رضایت زوجه یا عدم رعایت
- ۶۹ عدالت بین همسران
- ۷۰ معنای مفردات این شرط (همسر دیگر، رفتار به عدالت)
- ۷۰ سازگاری یا ناسازگاری این شرط با شروط هشتگانه ضمن عقد
- ادله و مبانی فقهی خاص این شرط
- ۷۳
- ۷۵ گفتار چهارم: شروط ضمن عقد ناظر به خلیقات زوج
- مبحث اول: مخاطره آمیز بودن دوام زناشویی برای زوجه به دلیل ابتلاء زوج
- ۷۷ به امراض صعب‌العلاج
- ۷۷ سازگاری یا ناسازگاری این شرط با شروط هشتگانه ضمن عقد
- ۷۹ ادله و مبانی فقهی خاص شرط ابتلای زوج به امراض صعب‌العلاج
- ۸۱ مبحث دوم: عدم امکان فسخ شرعی نکاح به واسطه جنون زوج
- ۸۱ سازگاری یا ناسازگاری این شرط با شروط هشتگانه ضمن عقد
- ۸۳ ادله و مبانی فقهی خاص شرطیت عدم جنون زوج
- مبحث سوم: صاحب فرزند نشدن زوج پنج سال پس از ازدواج به جهت
- ۸۶ عقیم بودن یا عوارض دیگر
- ۸۸ سازگاری یا ناسازگاری این شرط با شروط هشتگانه ضمن عقد
- ۸۹ ادله خاص اشتراط صاحب فرزند نشدن زوج

۹۹	مبحث چهارم: ابتلای زوج به هر گونه اعتیاد مضرّ موجب خلل به ادامه زندگی
۱۰۰	سازگاری یا ناسازگاری این شرط با شروط هشتگانه ضمن عقد
۱۰۲	ادله و مبانی فقهی خاص شرط ابتلای زوج به هرگونه اعتیاد مضرّ
۱۰۵	گفتار پنجم: شروط ضمن عقد ناظر به غیبت زوج
۱۰۷	مبحث اول: ترک زندگی مشترک بدون عذر موجه
۱۰۸	سازگاری یا ناسازگاری این شرط با شروط هشتگانه ضمن عقد
۱۱۰	ادله و مبانی فقهی خاص شرط ترک زندگی مشترک بدون عذر موجه
۱۱۲	مبحث دوم: مفقود الاثر شدن زوج و عدم پیدا شدن او پس از شش ماه
۱۱۲	سازگاری یا ناسازگاری این شرط با شروط هشتگانه ضمن عقد
۱۱۴	ادله و مبانی فقهی خاص شرط مفقود الاثر شدن زوج
۱۱۹	گفتار ششم: شروط ضمن عقد ناظر به محکومیت زوج
۱۲۱	مبحث اول: محکومیت قطعی زوج در اثر ارتکاب جرم
۱۲۱	محکومیت قطعی
۱۲۲	جرم
۱۲۴	حدّ
۱۲۴	تعزیر
۱۲۴	تفاوت حدّ با تعزیر
۱۲۵	سازگاری یا ناسازگاری این شرط با شروط هشتگانه ضمن عقد
۱۲۷	ادله و مبانی فقهی خاص شرط محکومیت قطعی زوج در اثر ارتکاب جرم
۱۲۹	نتیجه گیری
۱۳۳	منابع و مأخذ

عقد نکاح پدیده ای است که همواره در میان جوامع بشری وجود داشته و هر یک از اقوام و ملل در چارچوب اختصاصی خود مبادرت به این عمل می‌نمایند. به واسطه نکاح هر یک از طرفین عقد دارای حقوق و تکالیفی می‌شوند که سعه و ضیق آن به حسب قوانین و فرهنگ های حاکم بر جوامع، متفاوت می‌شود. در آیین اسلام شارع مقدس برای عقد نکاح الزاماتی را برای طرفین قرار داده است که در صورت عدم رعایت آنها در برخی موارد اصل عقد محقق نمی‌شود و در برخی موارد دیگر حقی از حقوق شخص کاسته می‌شود و یا تکلیفی بر عهده یکی از طرفین می‌آید. علاوه بر شروطی که در شرع برای عقد نکاح بیان شده است، در قانون جمهوری اسلامی ایران به منظور استیفاء بیشتر حقوق زوجه شروط دیگری نیز به عنوان شرط ضمن عقد لازم در عقدنامه های رایج قرار داده شده است که هر کدام از آنها برخاسته از یکسری قواعد و مبانی پذیرفته شده در شریعت می‌باشد. در این کتاب برای یافتن و تبیین این مبانی با دسته بندی بدیعی این شروط در قالب پنج دسته به صورت حصر ثنائی طرح گردیده است؛ بدین صورت که شروط ضمن عقد در عقدنامه های رایج، یا جنبه های مالی در آن غلبه دارد و یا ندارد، اگر نداشته باشد یا ناظر به خُلقیات زوج است و یا ناظر نیست، اگر نباشد یا ناظر به خُلقیات (جسم) زوج است و یا ناظر نیست، اگر نباشد یا ناظر به غیبت زوج است و یا ناظر نیست (که اینها ناظر به محکومیت زوج هستند) و سپس ذیل هر دسته،

شروط مربوط به آن (از عقدنامه‌های رایج) ذکر شده و سازگاری یا ناسازگاری آن شروط با شرایط صحت شرط مورد بررسی قرار گرفته است.

از آنجایی که شروط ضمن عقد نکاح باید موافق با شریعت اسلامی بوده و یا حداقل مخالفتی با آن نداشته باشد، در این کتاب پس از تقسیم شروط ضمن عقد نکاح به پنج بخش، در ذیل هر کدام از شروط، سازگاری یا ناسازگاری آن شرط با شروط هشتگانه صحت شرط یعنی مقدور بودن، موافقت با کتاب و سنت، وجود شرط در متن عقد، جایز و مشروع بودن، غرض عقلایی داشتن، عدم منافات با مقتضای عقد، مجهول نبودن و مستلزم محال و باطل نبودن شرط که در کتب فقهی ذکر شده، مورد بررسی قرار گرفته است

هدف از این نوشتار آن است که اولاً: سازگاری یا ناسازگاری شروط ضمن عقد نکاح در عقدنامه‌های رایج با شروط صحت شرط تبیین شود. و ثانیاً پس از اثبات سازگاری این دو با یکدیگر، پاسخ کسانی که مدعی ناسازگاری قوانین و شروط ضمن عقد نکاح با شریعت اسلامی هستند، داده شود.